

INOVAČNÍ VOUCHERY VE VYBRANÝCH ZAHRANIČNÍCH ZEMÍCH A REGIONECH

Úvod

Program inovačních voucherů, jehož smyslem je podpora zejména malých a středních podniků prostřednictvím zpravidla prvotní spolupráce s výzkumnou organizací na určitém projektu, který by měl podnikům zvýšit konkurenceschopnost na trhu, není zdaleka rozšířen jen v rámci ČR, nicméně hojně se uplatňuje i v zahraničí. Platí však, že podmínky programu jsou v různých zemích značně různorodé. Různorodost programu je dána hned z několika hledisek; např. z hlediska územního rozsahu programu (někde se program vztahuje na celou zemi, někde jen na určitý region), dále dle sídla podniku žadatele, dle sídla výzkumné organizace (poskytovatele znalostí), dle rozsahu podporovaných aktivit, dle výše dotace uvolněné z veřejných prostředků apod. Běžné jsou i případy, kdy se na vymezeném území neposkytuje jen jeden druh inovačních voucherů, nýbrž více, které se liší zejména tím, že každý z voucherů je specificky zaměřen na podporu úžeji vymezených aktivit. Odlišné jsou však i jiné parametry s takto specifickým voucherem spojené, jakými jsou např. odlišná výše hodnoty každého druhu voucheru, různá míra spolufinancování a různě přísná kritéria pro udělení dotace oproti jiným druhům voucherů nabízeným stejným poskytovatelem dotace. Následující informace se týkají programu inovačních voucherů ve vybraných zemích (příp. regionech).

Velká Británie

Adresa webové stránky: <https://vouchers.innovateuk.org/> (pouze v angličtině).

Do programu inovačních voucherů ve Velké Británii se mohou zapojit žadatelé umístění ve Velké Británii i poskytovatelé znalostí (firmy registrované ve Velké Británii nebo organizace veřejného sektoru), jejichž sídlo se nachází na jejím území. Žadatelé mohou být jen mikro, malé a střední podniky nebo start-upy, které musejí splňovat definici mikro, malého nebo středního podniku dle Nařízení Komise (EU) č. 651/2014. Další podmínkou pro žadatele je, že musí jít o první spolupráci s daným poskytovatelem znalostí. Pokud je tato podmínka splněna, může si žadatel zvolit libovolného poskytovatele znalostí. Pro žadatele platí ještě jedna důležitá podmínka, a to ta, že nikdy dříve neobdržel inovační voucher od vládní organizace Innovate UK (dříve Technology Strategy Board), která je poskytovatelem dotace.

Poskytovateli znalostí se mohou stát vysoké školy a jiné výzkumné organizace, dále podnikatelské akcelerátory (catapult centres) a konzultantské firmy zaměřené na techniku, design a duševní vlastnictví. Neexistuje však seznam potenciálních poskytovatelů znalostí. Na webu <http://equipment.data.ac.uk/>, na který web Innovate UK odkazuje, je nicméně možno najít vhodné poskytovatele znalostí podle vybavení, které žadatel poptává.

Způsobilými aktivitami v programu jsou všechny typy inovace, např.:

- nápady na nové nebo vylepšené produkty, procesy a služby,
- použití designu za účelem vylepšení nápadů,
- správa duševního vlastnictví.

Klíčové je, aby žadatel vzal v úvahu, že daný nápad by měl představovat opravdovou výzvu pro jeho podnikání, nikoli jen malé vylepšení toho, co žadatel běžně provozuje. Mezi takové a další nezpůsobilé aktivity patří zejména:

- školení zaměstnanců,
- nákup vybavení,
- předem hotový software (off-the-shelf software),
- propagační předměty,
- standardní podnikové poradenství.

Zvláštností na inovačních voucherech ve Velké Británii v porovnání s ostatními zeměmi (příp. jejich regiony) je periodicitu výzev pro podávání žádostí. K ukončováním výzev pro podávání žádostí zde totiž dochází pravidelně každé 3 měsíce (v lednu, dubnu, červenci a v říjnu) a v rámci každé výzvy je uděleno přibližně 100 voucherů. Protože je však po ukončení výzvy ihned zahájena nová výzva, je možné podat žádost kdykoli.

V případě, že je celková cena projektu nejvýše 5 000 £ (185 000 Kč při kurzu 37 Kč/£), je projekt financován poskytovatelem dotace v plné výši (100 %). Pokud je celková cena projektu vyšší než 5 000 £ (185 000 Kč), proplatí poskytovatel dotace vždy jen max. 5 000 £ (185 000 Kč). Celková alokace na jednu výzvu se tedy pohybuje

kolem částky 500 000 € (18 500 000 Kč). Pokud je v rámci příslušné výzvy podáno více způsobilých žádostí, než činí alokace, přistupuje se k losování.

V žádosti je třeba vyplnit obchodní detaily a zodpovědět dotazy, jaký vliv bude mít poskytnutá znalost na podnikání žadatele a s jakým druhem poskytovatele znalostí si žadatel představuje spolupráci. Žadatel také uvede výši veřejné podpory, která mu byla v posledních 3 letech přidělena, aby se tak vyhovělo pravidlům způsobilosti. I po vylosování může poskytovatel znalostí požádat o dodatečné informace, které jsou součástí kontroly způsobilosti. Jednotlivé projekty však nejsou hodnoceny, takže žadatelé nedostávají zpětnou vazbu, pouze v případě neúspěšnosti žádosti obdrží oznámení, že nejsou úspěšní a mohou podat žádost v příští výzvě. Po realizaci spolupráce je třeba požádat poskytovatele znalostí o report a zaplatit dodavateli fakturu. Žadatel je dále poskytovatelem dotace tázán, jak mu realizovaný projekt zlepšil jeho podnikání. Žadatel rovněž musí dodržet, že žádat o proplacení dotace může do 6 měsíců od začátku spolupráce s poskytovatelem znalostí. Žádat však může nejdříve v okamžiku, kdy je spolupráce s poskytovatelem znalostí úspěšně ukončena.

Bavorsko

Adresa webové stránky: <http://www.innovationsgutschein-bayern.de/startseite.html> (pouze v němčině).

Do programu inovačních voucherů v Bavorsku se mohou zapojit žadatelé se sídlem v Bavorsku. Žadatelé mohou být jen malé podniky, řemeslné provozovny nebo svobodná povolání. Podnik žadatele dále musí mít méně než 50 zaměstnanců, obrat v předchozím roce max. 10 mil. € a propojenost s jinými podniky musí činit max. do 25 %. Neuvádí se však, zda musí nebo nemusí jít o první spolupráci žadatele s daným poskytovatelem znalostí.

Podnik může poptávat služby na národní i mezinárodní úrovni, což znamená, že sídlo poskytovatelů znalostí se nemusí nacházet jen na území Bavorska, ale i celého Německa i v zahraničí. Poskytovatelé znalostí se mohou stát instituce výzkumu nebo vývoje, dále veřejné instituce a společnosti zabývající se základním a aplikovaným výzkumem, jako např. univerzity, vysoké školy, Fraunhofer-Gesellschaft (největší organizace výzkumu a vývoje v Evropě), stejně jako soukromé instituce a podniky, které nabízejí srovnatelné služby výzkumu a vývoje. Poskytovatelé znalostí s jednoznačným zaměřením (přes 50 % obchodního obratu) na podnikové poradenství nejsou akceptováni. Protože sídlo poskytovatele znalostí není územně omezeno, neexistuje seznam potenciálních poskytovatelů znalostí, a tak rozhodnutí o způsobilosti poskytovatele znalostí navrženého žadatelem je v nejednoznačných případech zřejmě ponecháno na poskytovateli dotace.

Poskytovatelem dotace je Bavorské ministerstvo hospodářství a médií, energie a technologie, zatímco vykonavatelem je Bayern Innovativ GmbH.

Podporují se výhradně výkony externích vývojových nebo výzkumných zařízení. Následující činnosti se mohou podpořit, tj. způsobilými aktivitami jsou:

- vědecké činnosti na předcházející vývoji inovativního produktu/služby, nebo inovativního postupu ve smyslu průzkumu trhu jako např.:
  - technologické a tržní rešerše,
  - studie proveditelnosti,
  - studie o materiálu, designu a výrobní technice,
  - studie a koncepty k přístupu na trh, distribuci a prodej,
- vývojové nebo výzkumné činnosti orientující se na proměnu ve smyslu technické podpory a služeb technologického transferu:
  - poskytování služeb v oblasti konstrukcí, servisní inženýring,
  - zhotovení prototypů a designu,
  - testy produktů orientovaných na záruku jakosti,
  - kompatibilita s životním prostředím.

Mezi nezpůsobilé aktivity se řadí:

- daň z obratu, pokud je podnik žadatele oprávněn k odpočtu předběžné daně,
- klasická podniková poradenství (např. strategické, organizační a podnikohospodářské poradenství),

- podnikatelské koučky,
- outsourcing činností, které probíhají vnitropodnikově,
- vyslání personálu z výzkumné organizace do podniku,
- nákup strojů, zařízení a HW/SW,
- studentské a vědecké práce, jejichž předmětem jsou zkoušky služby, studentské projekty v rámci zařízení profesního nebo dalšího vzdělávání (semináře, kurzy apod.),
- vnitropodnikové náklady, např. personální, věcné a cestovní náklady,
- poplatky a honoráře za poradenství v rámci zajištění duševního vlastnictví,
- náklady za běžný odbyt a reklamu,
- trhu blízké činnosti jako např. design webových stránek,
- zavádění systémů kvality managementu.

Vyloučené z podpory jsou také služby pracovníků podniku žadatele nebo služby prováděné členy rodiny.

V současné době neprobíhá výzva pro podávání žádostí. Zatím poslední výzva byla ukončena ke konci roku 2014 a další výzva byla zahájena v únoru 2015. Není však uvedena celková alokace finančních prostředků uvolněných při poslední ani při nejbližší výzvě. Není znám ani počet udělených voucherů.

Program nabízí celkem 2 druhy inovačních voucherů:

- inovační voucher 1 podporuje plánování, vývoj a uvedení nových produktů na trh, proměnu výrobních metod nebo poskytování služeb, resp. podstatná vylepšení dosavadních produktů, výrobních postupů a v oblasti poskytování služeb,
- inovační voucher 2 by měl kromě toho umožnit finančně obzvláště intenzivní a s tím pro příslušné podniky hospodářsky riskantní inovativní projekty s mimořádným objemem zakázek alespoň 25 000 € (700 000 Kč při kurzu 28 Kč/€). Podporu pro inovační voucher 2 mohou získat pouze ti žadatelé, kteří byli podpořeni inovačním voucherem 1, nebo žádají o druhý inovační voucher 2.

Je dovoleno, aby podniky, které se spojí za účelem realizace většího projektu, mohly inovační vouchery tzv. „sloučit“. Maximálně se to může týkat 4 inovačních voucherů. Přitom ale musí být zapojeny všechny podniky a všechny usilovat o zhodnocení produktové inovace.

V případě inovačního voucheru 1, pokud je celková cena projektu nejvýše 15 000 € (420 000 Kč), je projekt financován poskytovatelem dotace ve výši 50 %. Pokud je celková cena projektu vyšší než 15 000 € (420 000 Kč), proplatí poskytovatel dotace vždy jen 7 500 € (210 000 Kč).

V případě inovačního voucheru 2, pokud je celková cena projektu nejvýše 30 000 € (840 000 Kč), je projekt financován poskytovatelem dotace ve výši 50 %. Pokud je celková cena projektu vyšší než 30 000 € (840 000 Kč), proplatí poskytovatel dotace vždy jen 15 000 € (420 000 Kč).

Specialitou tohoto programu však je, že výše dotace závisí na tom, v jakém konkrétním regionu Bavorska se nachází sídlo žadatele. V případě, že se sídlo žadatele nachází v oblastech/okresech které jsou obzvláště dotčeny demografickou přeměnou, obdrží žadatel až 60 % podpory (jedná se zpravidla o regiony podél státních hranic s ČR a s bývalou NDR). To znamená, že v případě inovačního voucheru 1 může žadatel obdržet podporu až 9 000 € (252 000 Kč) a v případě inovačního voucheru 2 může žadatel obdržet podporu až 18 000 € (504 000 Kč). I zde je kombinace maximální dotace a maximálního spolufinancování poskytovatelem dotace dána v případě inovačního voucheru 1 celkovou cenou projektu ve výši právě 15 000 € (420 000 Kč) a v případě inovačního voucheru 2 celkovou cenou projektu ve výši právě 30 000 € (840 000 Kč).

V případě, že je žadateli dotace přidělena, musí do 3 měsíců zahájit spolupráci s poskytovatelem znalostí. Spolupráce musí být ukončena do 1 roku od okamžiku přidělení dotace. Do 6 měsíců od zahájení spolupráce musí žadatel předložit poskytovateli dotace zaplacenou fakturu, kterou mu vystavil poskytovatel znalostí. Následně je žadateli proplacena slíbená dotace.

Bádensko-Württembersko

Adresa webových stránek: <http://mfw.baden-wuerttemberg.de/de/mensch-wirtschaft/mittelstand-und-handwerk/innovationsgutscheine/> (pouze v němčině, v angličtině jen elementární informace).

Spolková země Bádensko-Württembersko jako první spolková země v Německu zahájila na jaře 2008 program inovačních voucherů určený pro malé a střední podniky (do 250 zaměstnanců). Za určitých předpokladů obdržely tyto podniky finanční podporu na plánování, uvedení nových produktů na trh, nebo na poskytování služeb, resp. na kvalitativní vylepšení. Na základě úspěchu programu se instrument inovačních voucherů rozšířil v roce 2012 o high-tech podniky a v roce 2013 pak o inovační vouchery zaměřené na kulturní a kreativní ekonomiku. Úspěchem programu také je, že okolo 70 procent všech žádostí bylo podaných podniky, které s poskytovatelem znalostí dříve nespolupracovaly. O úspěchu programu svědčí i fakt, že od jeho zahájení bylo do počátku listopadu 2014 podáno okolo 4 000 žádostí. Rovněž je třeba uvést, že 99,4 % podniků v Bádensko-Württembersku má méně než 250 zaměstnanců a u těchto podniků roste jejich důležitost. Program inovačních voucherů v Bádensko-Württembersku se v průběhu času inspiroval i programem ze Saska a Bavorska, ale i ze zahraničí (např. Indie a Austrálie).

Program inovačních voucherů v Bádensko-Württembersku tedy nabízí hned několik druhů voucherů, přičemž mezi jednotlivými druhy jsou rozdíly v mnoha parametrech, a proto je každému druhu voucheru věnována samostatná kapitola. Druhy voucherů jsou následující:

- inovační vouchery A a B (s ohledem na malé rozdíly mezi voucherem A a B jsou řazeny do jedné skupiny),
- inovační voucher B Hightech,
- inovační voucher C (kreativní voucher).

Poskytovatelem dotace je u všech voucherů Ministerstvo financí a hospodářství Bádenska-Württemberska.

Jak bylo již zmíněno, je Bádensko-Württembersko první spolková země v Německu, která zahájila program inovačních voucherů. S touto skutečností může do velké míry souviset i fakt, že Bádensko-Württembersko je v současné době nejsilnějším inovačním regionem v Evropě¹. K uveřejněné zprávě se ministr financí a hospodářství Nils Schmid vyjádřil tak, že „děláme vše proto, aby jak podniky, tak výzkumné instituce, které mohou zvýšit konkurenceschopnost podniků, měly k této příležitosti odpovídající podmínky, což je pro rozvoj inovací nezbytným předpokladem. K jeho naplnění slouží i instrument inovačních voucherů.“ Tato slova potvrdil i zemský statistický úřad, který uvedl, že Bádensko-Württembersko má v rámci EU nejvyšší inovační index, čímž opět zaujalo první místo. Dále uvedl, že srovnání inovačního potenciálu 87 regionů v 28 členských státech EU ukazuje, že v žádném jiném evropském regionu se do výzkumu a vývoje neinvestuje více, nikde není tak vysoký podíl pracujících v průmyslu orientovaném na intenzivní výzkum a nikde není přihlášeno více patentů v přepočtu na jednoho obyvatele jako na jihozápadě (tj. v Bádensko-Württembersku).

Bádensko-Württembersko: Inovační vouchery A a B

Do programu inovačních voucherů A a B se mohou zapojit žadatelé mající hlavní sídlo v Bádensko-Württembersku. Žadatelé mohou být jen malé a střední podniky obchodního hospodářství nebo svobodná povolání nebo OSVČ. Podnik žadatele dále musí mít max. 100 zaměstnanců, obrát v předchozím roce max. 20 mil. € a propojenost s jinými podniky musí činit max. do 25 % (s výjimkou určitých veřejných akcionářů). Každému podniku může být udělena podpora nejvýše jednou ročně. Musí se však jednat o jiný projekt, než v předchozím roce. Neuvádí se však, zda musí nebo nemusí jít o první spolupráci žadatele s daným poskytovatelem znalostí.

Sídlo poskytovatelů znalostí se nemusí nacházet jen na území Bádenska-Württemberska, ale i celého Německa i v zahraničí. Poskytovateli znalostí se mohou stát veřejné i soukromé instituce výzkumu a vývoje (včetně vysokých škol), dále společnosti mající výzkum jako hlavní předmět podnikání a zabývají se aplikovaným výzkumem, stejně jako soukromí poskytovatelé znalostí poskytující služby v oblasti vývoje, např. instituce v rámci organizace Fraunhofer-Gesellschaft, Max-Planck-Gesellschaft, Leibniz-Gemeinschaft, instituce Inovační aliance Bádenska-Württemberska, výzkumná centra v rámci Helmholtz-Gemeinschaft, podniky v rámci Nadace Steinbeis na podporu hospodářství, soukromé podniky výzkumu a vývoje, inženýrské a designové kanceláře. Poskyvatelé znalostí s jednoznačným zaměřením na podnikové poradenství nejsou akceptováni. Protože sídlo poskytovatele znalostí není územně omezeno, neexistuje seznam potenciálních poskytovatelů znalostí, a tak rozhodnutí o způsobilosti

---

¹ viz zpráva na <http://mfw.baden-wuerttemberg.de/de/service/presse-und-oeffentlichkeitsarbeit/pressemitteilung/pid/innovationspotenzial-in-baden-wuerttemberg-weiterhin-am-hoechsten>

poskytovatele znalostí navrženého žadatelem je v nejednoznačných případech zřejmě ponecháno na poskytovateli dotace.

Inovační vouchery A a B by měly podporovat (resp. způsobilými aktivitami jsou) plánování a vývoj v oblasti nových produktů a jejich uvedení na trh. Podporuje se také podstatné kvalitativní vylepšení stávajících produktů, výrobních metod a oblast poskytování služeb.

Nezpůsobilými aktivitami jsou:

- klasická podniková poradenství (např. strategické, organizační a podnikohospodářské poradenství),
- podnikatelské koučky,
- outsourcing činností, které probíhají vnitropodnikově,
- oborově běžná poskytování služeb v oblasti konstrukcí a programování,
- vyslání personálu z výzkumné organizace do podniku,
- nákup strojů, zařízení a HW/SW,
- bakalářské, diplomové, promoční a habilitační práce/studie,
- vnitropodnikové náklady, např. personální, věcné a cestovní náklady,
- poplatky a honoráře za poradenství v rámci zajištění duševního vlastnictví,
- DPH.

Termín výzvy pro podávání žádostí není uveden. S největší pravděpodobností je tak možné podat si žádost kdykoli. Není také uvedena celková alokace finančních prostředků. Není znám ani počet udělených voucherů.

Program inovačních voucherů A a B nabízí celkem 2 druhy inovačních voucherů:

- inovační voucher A je k dispozici pro vědecké činnosti předcházející vývoji inovativního produktu, poskytování služeb, nebo metod inovace. Např. na technologické a tržní rešerše, studie proveditelnosti, studie o materiálu, designu a výrobní technice,
- inovační voucher B je k dispozici na výzkumné a vývojové činnosti orientující se na proměnu. Tedy na inovativní produkty, výrobní metody a poskytování služeb navržené až do konce. Např. na servisní inženýring, výrobu prototypu, design, testy produktů orientovaných na záruku jakosti a kompatibilitu se životním prostředím.

V případě inovačního voucheru A, pokud je celková cena projektu nejvýše 3 125 € (87 500 Kč), je projekt financován poskytovatelem dotace ve výši 80 %. Pokud je celková cena projektu vyšší než 3 125 € (87 500 Kč), proplatí poskytovatel dotace vždy jen 2 500 € (70 000 Kč).

V případě inovačního voucheru B, pokud je celková cena projektu nejvýše 10 000 € (280 000 Kč), je projekt financován poskytovatelem dotace ve výši 50 %. Pokud je celková cena projektu vyšší než 10 000 € (280 000 Kč), proplatí poskytovatel dotace vždy jen 5 000 € (140 000 Kč).

Oba inovační vouchery jsou však kombinovatelné, takže může být poskytnuta podpora až 7 500 € (210 000 Kč).

Do 4 týdnů od podání žádosti vyrozumí poskytovatel dotace žadatele, zda je jeho žádost způsobilá. Do okamžiku vyrozumění nemůže žadatel zahájit s poskytovatelem znalostí spolupráci. V případě, že tak žadatel přesto učiní, nebudou poskytnuté služby provedené do okamžiku vyrozumění podpořeny dotací. Od okamžiku vyrozumění žadatele poskytovatelem dotace má žadatel 10 měsíců na realizaci spolupráce. Není však výslovně uvedeno, kdy je žadateli proplacena slíbená dotace, ale z kontextu vyplývá, že spíše až po realizaci spolupráce.

Bádensko-Württembersko: Inovační voucher B Hightech

Úspěšný nástroj podpory v podobě inovačních voucherů A a B se v lednu 2012 rozšířil o speciální inovační voucher B Hightech určený pro start-upy z high-tech oboru. Tato podpora by jim měla v jejich rané fázi posloužit k tomu, aby se rychle dostaly na odbytové trhy.

Do programu inovačního voucheru B Hightech se mohou zapojit žadatelé mající hlavní sídlo v Bádensko-Württembersku. Žadateli mohou být jen OSVČ a mladé podniky maximálně 5 let po založení. Další podmínky nejsou na žadatele kladeny. Není však uvedeno, zda může být podniku udělena podpora opakovaně a zda musí nebo nemusí jít o první spolupráci žadatele s daným poskytovatelem znalostí.

Kritéria pro poskytovatele znalostí (sídlo, kdo se jím může stát) jsou stejná jako v případě inovačních voucherů A a B.

Níže jsou uvedena stěžejní témata, která se orientují se na vývojové nebo výzkumné činnosti orientující se na proměnu v rámci inovativního záměru a jsou tedy způsobilými aktivitami pro tento druh voucheru:

- udržitelná mobilita,
- technologie šetrné k životnímu prostředí,
- obnovitelné zdroje energie,
- efektivita zdrojů,
- hospodářství v oblasti zdravotnictví,
- vědy v oblasti biologie a příbuzných oborů, ICT, zeleného IT a inteligentních produktů.

Nezpůsobilé aktivity jsou stejné jako v případě inovačních voucherů A a B.

Žádosti o inovační voucher B Hightech mohou být podány kdykoli, a proto není termín výzvy pro podávání žádostí uveden. Není však uvedena celková alokace finančních prostředků ani počet udělených voucherů.

V případě, že je celková cena projektu nejvýše 40 000 € (1 120 000 Kč), je projekt financován poskytovatelem dotace ve výši 50 %. Pokud je celková cena projektu vyšší než 40 000 € (1 120 000 Kč), proplatí poskytovatel dotace vždy jen max. 20 000 € (560 000 Kč).

Je možné požadovat vouchery A a B nebo B Hightech najednou pro jeden inovační záměr a časově je tak propojit. Nebo je možné požadovat vouchery A a B nebo B Hightech najednou pro dva různé inovační záměry (v tomto případě je třeba vyplnit dva formuláře žádostí).

V určitých případech může být žadatel vyzván poskytovatelem dotace k cca 15minutové prezentaci, aby tak blíže představil svůj inovativní záměr. Jinak je postup poskytovatele dotace, který nastává po podání žádosti žadatelem, stejný jako v případě inovačních voucherů A a B.

Bádensko-Württembersko: Inovační voucher C (kreativní voucher)

V dubnu 2013 se inovační vouchery rozšířily i o oblast kulturní a kreativní ekonomiky. Cílem je usnadnit přístup těm nejmenším podnikům a svobodným povoláním z oblasti kulturní a kreativní ekonomiky na trh, a to novými produkty a poskytováním služeb a v této souvislosti pozitivně ovlivnit jejich vývoj.

Do programu inovačního voucheru C (kreativního voucheru) se mohou zapojit žadatelé mající hlavní sídlo v Bádensko-Württembersku. Žadatelé mohou být jen mikropodniky a svobodná povolání z oblasti kulturní a kreativní ekonomiky. Jelikož mohou být žadatelé jen mikropodniky, musí mít podnik max. 9 zaměstnanců, obrát v předchozím roce max. 2 mil. € a propojenost s jinými podniky musí činit max. do 25 % (s výjimkou určitých veřejných akcionářů). Zároveň se musí jednat o podnik z následujících oborů kulturní a kreativní ekonomiky: architektura, knižní trh, poskytování služeb v oblasti designu, filmový průmysl, trh s uměním, trh pro múzická umění, hudební průmysl, trh s tiskem, rozhlasový průmysl, průmysl týkající se softwaru nebo her nebo trh reklamy. Není však uvedeno, zda může být danému podniku udělena podpora i opakovaně. Neuvádí se také, zda musí nebo nemusí jít o první spolupráci žadatele s daným poskytovatelem znalostí.

Sídlo poskytovatelů znalostí se nemusí nacházet jen na území Bádenska-Württemberska, ale i celého Německa i v zahraničí. Další podmínky kladené na poskytovatele znalostí však nejsou uvedeny. S největší pravděpodobností tak platí stejné podmínky jako pro inovační vouchery A, B a B Hightech s možnými odchylkami vyplývajícími z tematického zaměření inovačního voucheru C (kreativního voucheru).

Způsobilými aktivitami v programu jsou:

- vystoupení/prezentace na odborných veletrzích nebo na veletrzích pro spotřebitele v tuzemsku nebo v zahraničí, na kterých se prezentuje inovativní produkt nebo služba,
- internetový prodej vztahující se k produktu,
- vytváření dokumentačního a reklamního materiálu vztahujícího se k produktu,
- honoráře a poplatky za ochranu známek a průmyslových vzorů, honoráře patentovým zástupcům za poradenství, rešerše a přihláška, honoráře za vytváření grafického a obrazového materiálu pro průmyslový vzor a/nebo přihlášku známky,
- poplatky za účast na soutěžích v oboru kulturní a kreativní ekonomiky.

Mezi nezpůsobilé aktivity se řadí:

- outsourcing činností, které probíhají vnitropodnikově,
- nákup strojů, zařízení a HW/SW,
- vnitropodnikové náklady, např. personální, věcné a cestovní náklady,
- DPH.

Žádosti o inovační voucher C (kreativní voucher) mohou být podány kdykoli, a proto není termín výzvy pro podávání žádostí uveden. Není však uvedena celková alokace finančních prostředků ani počet udělených voucherů.

V případě, že je celková cena projektu nejvýše 10 000 € (280 000 Kč), je projekt financován poskytovatelem dotace ve výši 50 %. Pokud je celková cena projektu vyšší než 10 000 € (280 000 Kč), proplatí poskytovatel dotace vždy jen max. 5 000 € (140 000 Kč).

Postup poskytovatele dotace, který nastává po podání žádosti žadatelem, je stejný jako v případě inovačních voucherů A a B.

Rakousko

Podobně jako v jiných zemích (příp. regionech), má i v Rakousku program inovačních voucherů za cíl, umožnit malým a středním podnikům snadnější přístup k výzkumné a inovační činnosti. Zatímco v Německu se inovační voucher řekne „Innovationgutschein“, v rakouské němčině se nazývá „Innovationsscheck“.

Program inovačních voucherů v Rakousku nabízí 2 druhy voucherů, přičemž mezi oběma druhy jsou rozdíly ve větším množství parametrů, a proto je každému druhu voucheru věnována samostatná kapitola. Druhy voucherů jsou tyto:

- inovační voucher 5 000,
- inovační voucher 10 000.

Zvláštností na inovačních voucherech v Rakousku je, že z celkové alokace na výzvu, která činí 4 000 000 € (112 000 000 Kč), jsou uvolňovány finanční prostředky společně jak pro program inovačního voucheru 5 000, tak i pro program inovačního voucheru 10 000. Jelikož hodnota inovačního voucheru je 5 000 € v případě programu inovačního voucheru 5 000 a 10 000 € v případě programu inovačního voucheru 10 000 (podrobnější informace o voucherech v souvislosti se spolufinancováním projektů viz následující dvě kapitoly), je množství udělených voucherů, pokud by všichni žadatelé (za předpokladu jejich odpovídajícího počtu) úspěšně žádali o voucher 10 000, minimálně 400. Maximální množství udělených voucherů je závislé na tom, v jaké hodnotě se vouchery udělují, neboť minimální výše voucheru není ani v jednom z obou programů stanovena. Tzn., čím mají vouchery nižší hodnotu, o to více jich může být uděleno.

Oba vouchery není možné „sloučit“ do jednoho projektu. Žadatel dále nemůže po vybrání jednoho z druhů programu změnit režim podpory v rámci inovačního voucheru 5 000 na inovační voucher 10 000 nebo naopak.

Poskytovatelem dotace je Spolkové ministerstvo dopravy, inovací a technologií a Spolkové ministerstvo pro vědu, výzkum a hospodářství, zatímco vykonavatelem je Rakouská společnost podpory výzkumu, která je 100% vlastněna státem.

Sídlo poskytovatelů znalostí se (pro oba dva typy programu shodně) musí nacházet v Rakousku², nicméně někteří poskytovatelé znalostí mohou pocházet i z Německa (celkem jde o 15 poskytovatelů znalostí). Poskyvateli znalostí se mohou stát univerzity, vysoké odborné školy a mimouniverzitní výzkumné instituce. Poskyvateli znalostí nemohou být podniky, konzultanti a soukromníci.

V případě, že poskytovatel dotace vyrozumí žadatele, že je jeho žádost způsobilá, zašle poskytovatel dotace žadateli inovační voucher v odpovídající hodnotě. Po realizaci spolupráce žadatele a poskytovatele znalostí zaplatí žadatel náklady spolupráce tímto inovačním voucherem a v případě vyšších nákladů, než činí hodnota voucheru, též i tento rozdíl. Dále následují administrativní procesy ze strany poskytovatele dotace, které prověřují, zda lze takovou spolupráci opravdu podpořit inovačním voucherem (zejm. na základě faktury a závěrečné zprávy o

---

² celkem jde o 366 poskytovatelů znalostí, viz https://www2.ffg.at/partnerdatenbank_innovationsscheck/index.php?mo=2&file=search.php

realizovaném projektu) a pokud jsou podklady zaslané poskytovatelem znalostí v pořádku, obdrží poskytovatel znalostí proti předložení voucheru peněžní sumu.

Rakousko: inovační voucher 5 000

Adresa webové stránky: <https://www.ffg.at/innovationsscheck5000> (pouze v němčině, v angličtině jen elementární informace).

Do programu inovačního vouchery 5 000 se mohou zapojit žadatelé mající sídlo v Rakousku. Žadatelé mohou být jen mikro, malé a střední podniky, start-upy a obecně prospěšné společnosti, které musejí splňovat definici mikro, malého nebo středního podniku dle Nařízení Komise (EU) č. 651/2014. Dále musí žadatel vyhovovat podmínce, že nespolečoval v posledních 5 letech v rámci projektů výzkumu a vývoje na základě smluvního vztahu s vybraným poskytovatelem znalostí, pokud by se jednalo o stejný projekt. Nicméně žádost o pokračovací voucher 5 000 se stejnou výzkumnou organizací je možná v následujícím kalendářním roce po skončení inovačního vouchery 5 000, pokud se nejedná o pokračování stejného projektu (musí jít o tematicky jiný projekt).

Způsobilými aktivitami v programu jsou:

- studie vedoucí k prosazení inovativních nápadů,
- přípravné práce pro výzkumný, vývojový nebo inovační záměr,
- podpora vývoje prototypu,
- analýza potenciálu technologického transferu,
- analýzy inovačního potenciálu podniku (proces, produkt, technologie),
- koncepty pro technický inovační management (především v souvislosti s analýzami inovačního potenciálu podniku).

Nezpůsobilé aktivity nejsou uvedeny.

Výzva pro podávání žádostí probíhá od 6. listopadu 2007 do 31. prosince 2016. Nejzazší délka trvání spolupráce žadatele s poskytovatelem znalostí na projektu je však 12 měsíců.

V případě, že je celková cena projektu nejvýše 5 000 € (140 000 Kč), je projekt financován poskytovatelem dotace v plné výši (100 %). Pokud je celková cena projektu vyšší než 5 000 € (140 000 Kč), proplatí poskytovatel dotace vždy jen max. 5 000 € (140 000 Kč).

Rakousko: inovační voucher 10 000

Adresa webové stránky: <https://www.ffg.at/innovationsscheck10000> (pouze v němčině, v angličtině jen elementární informace).

Do programu inovačního vouchery 10 000 se mohou zapojit žadatelé mající sídlo v Rakousku. Žadatelé mohou být jen mikro, malé a střední podniky, start-upy a obecně prospěšné společnosti, které musejí splňovat definici mikro, malého nebo středního podniku dle Nařízení Komise (EU) č. 651/2014. Dále musí žadatel vyhovovat podmínce, že nespolečoval v posledních 5 letech v rámci projektů výzkumu a vývoje na základě smluvního vztahu s vybraným poskytovatelem znalostí. Pokud se žadatel obrací na jiného poskytovatele znalostí, platí podmínka, že o voucher může žádat v následujícím kalendářním roce. O pokračovací voucher 10 000 se stejnou výzkumnou organizací může žadatel žádat v následujícím kalendářním roce po skončení inovačního vouchery 5 000.

Způsobilými aktivitami v programu jsou:

- studie na téma záměrů zabývajících se výzkumem, jakož i výzkumné práce vedoucí k prosazení inovativních nápadů,
- přípravné práce pro výzkumný, vývojový nebo inovační záměr,
- vývoj nových algoritmů a metod,
- příprava a uvedení patentovatelných výstupů,
- podpora vývoje prototypů (např. vědecký doprovod při provádění funkčních testů a při navazujících optimalizačních pracích),
- koncepty pro technický inovační management (především v souvislosti s analýzami inovačního potenciálu podniku).

Nezpůsobilé aktivity nejsou uvedeny.

Výzva pro podávání žádostí proběhla od 22. června 2011 do 31. prosince 2014. V současné době tedy výzva pro tento typ vouchery neprobíhá. Nejzazší délka trvání spolupráce žadatele s poskytovatelem znalostí na projektu je i zde 12 měsíců.

V případě, že je celková cena projektu nejvýše 12 500 € (350 000 Kč), je projekt financován poskytovatelem dotace ve výši 80 %. Pokud je celková cena projektu vyšší než 12 500 € (350 000 Kč), proplatí poskytovatel dotace vždy jen max. 10 000 € (280 000 Kč).

Slovensko

Adresa webové stránky: <https://www.siea.sk/inovacne-vouchre/> (pouze ve slovenštině, v angličtině jen elementární informace).

Do programu inovačních voucherů na Slovensku se mohou zapojit žadatelé, kteří jsou registrováni na území Slovenska a vykonávají podnikatelskou činnost na území Slovenska. Žadatelé též musejí být fyzické nebo právnické osoby podle § 2 odst. 2 obchodního zákoníku. Další podmínky (např. počet zaměstnanců podniku žadatele) nejsou na žadatele kladeny, nicméně v případě podniků nad 250 zaměstnanců bude vykonavatel (viz dále) vyžadovat od žadatele (příjemce) písemné prohlášení, že poskytnutá dotace nebude použita na podporu investic, které se týkají přemístění zařízení, výroby nebo služeb z jiného členského státu EU. O dotaci se též nemohou ucházet poskytovatelé znalostí. Neuvádí se však, zda musí nebo nemusí jít o první spolupráci žadatele s daným poskytovatelem znalostí.

Poskytovateli znalostí se mohou stát veřejné, státní a soukromé vysoké školy a ústavy Slovenské akademie věd. Dále mohou být poskytovateli znalostí právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku, které za období posledních 3 let prokazatelně řešily nejméně 3 výzkumně-vývojové projekty. Veřejné, státní a soukromé vysoké školy a ústavy Slovenské akademie věd musí působit na území Slovenska a právnické osoby musejí mít sídlo na Slovensku. V rámci zatím poslední výzvy 2014 bylo do programu zapojeno celkem 54 poskytovatelů znalostí.

Poskytovatelem dotace je Ministerstvo hospodářství Slovenské republiky, zatímco vykonavatelem je Slovenská inovační a energetická agentura (SIEA).

Způsobilými aktivitami v programu jsou:

- vývoj produktu, služeb a technologií,
- testování a měření,
- zpracování studie proveditelnosti,
- přístup k výzkumnému zařízení,
- návrh prototypů,
- analýza vhodnosti použití materiálu,
- optimalizace výrobních procesů,
- vypracování technologického auditu,
- posouzení ekonomického dopadu,
- analýza trhu.

Nezpůsobilé aktivity nejsou uvedeny.

V současné době neprobíhá výzva pro podávání žádostí. Zatím poslední výzva (výzva 2014) byla ukončena 2. září 2014 a další výzva se očekává v průběhu roku 2015. Před výzvou 2014 byla realizována ještě pilotní výzva 2013, která byla ukončena 31. října 2013.

Přestože není velikost podniku žadatele omezena, platí pro podniky do 250 zaměstnanců odlišné podmínky pro udělení dotace, než pro podniky s 250 a více zaměstnanci.

V případě podniků do 250 zaměstnanců, pokud je celková cena projektu právě 5 000 € (140 000 Kč), je projekt financován poskytovatelem dotace v plné výši (100 %). Není však výslovně uvedeno, zda může být celková cena projektu nižší než 5 000 € (140 000 Kč), nicméně vzhledem ke skutečnosti, že hodnota vouchery je dána pevnou částkou 5 000 € (140 000 Kč), lze dovodit, že minimální cena projektu musí být stejná nebo vyšší, než hodnota

voucheru. Platí také, že při celkové ceně projektu vyšší než 5 000 € (140 000 Kč) proplatí poskytovatel dotace vždy jen 5 000 € (140 000 Kč).

V případě podniků s 250 a více zaměstnanci, pokud je celková cena projektu právě 22 222 € (622 222 Kč), je projekt financován poskytovatelem dotace ve výši 45 %. Není však výslovně uvedeno, zda může být celková cena projektu nižší než 22 222 € (622 222 Kč), nicméně vzhledem ke skutečnosti, že hodnota voucheru je dána pevnou částkou 10 000 € (280 000 Kč), lze dovodit, že minimální cena projektu musí být stejná nebo vyšší než 22 222 € (622 222 Kč). Platí také, že při celkové ceně projektu vyšší než 22 222 € (622 222 Kč) proplatí poskytovatel dotace vždy jen 10 000 € (280 000 Kč).

Celková alokace na výzvu 2014 činila 235 000 € (6 580 000 Kč). Počet udělených voucherů se tak v závislosti na jejich hodnotě mohl pohybovat v intervalu 23 až 47. Vzhledem k tomu, že ve výzvě 2014 bylo podpořeno celkem 43 podniků do 250 zaměstnanců a 2 podniky s 250 a více zaměstnanci, čímž došlo k vyčerpání celé vyčleněné alokace, lze se velmi pravděpodobně domnívat, že počet žadatelů byl vyšší a že došlo k výběru úspěšných žadatelů formou losování. Nicméně není uvedeno, jaký byl celkový počet žadatelů včetně těch neúspěšných, a také, kolik žádostí bylo věcně nebo formálně nezpůsobilých.

Podané žádosti jsou předkládány komisi, která posuzuje jejich kvalitativní úroveň na základě těchto kritérií:

- historie žadatele,
- cíl použití dotace,
- přínosy projektu pro příjemce.

Ve výzvě 2014 musel žadatel (příjemce dotace) požádat vykonavatele o proplacení voucheru do 30. listopadu 2014, což byl také nejzazší termín pro ukončení spolupráce žadatele a poskytovatele znalostí.

Závěr

Na základě předložených faktů lze konstatovat, že každá země nebo region stanovuje vlastní specifické parametry pro svůj program inovačních voucherů. Tato skutečnost ukazuje, že jde o nástroj velice univerzální a flexibilní, a uvedené informace tak mohou být významným zdrojem inspirace pro budoucí programy inovačních voucherů v Praze.

Základní princip je vždy stejný, jde o dotační nástroj určený podnikům, zejména malým a středním, jimž má pomoci s realizací inovačních aktivit, které vyžadují know-how výzkumných institucí. Cílová skupina, hodnota voucheru, míra podpory, způsobilé náklady a další parametry jsou pak předmětem nastavování ze strany jednotlivých poskytovatelů podpory. Ve zkoumaných regionech byla například hodnota voucheru v rozmezí 2 500 – 20 000 € a míra podpory v rozmezí 45 – 100 %.

Program inovačních voucherů poskytuje podnikům přímou podporu, která může vyvolat otázky kolem narušování trhu nebo potřeby podpory těch, kdo nemají dostatek vlastních prostředků. Má se však za to, že rozsah podpory není natolik významný, aby narušil trh, a účelem voucherů není jen podpora podniků, ale také stimulace spolupráce podniků s výzkumnými organizacemi.

Dva ze zkoumaných regionů - Bádensko-Württembersko a Bavorsko - jsou podle žebříčku Innovationsindex 2014 sestaveného Zemským statistickým úřadem Bádensko-Württemberska dvěma nejsilnějšími inovačními regiony v Evropě, což je jasným důkazem vhodnosti tohoto nástroje pro podporu inovačního podnikání. Také v publikaci Regional Innovation Scoreboard 2014 vydané Evropskou komisí se uvedené regiony umístily v nejvyšší kategorii „Innovation Leaders“, zatímco Praha v kategorii „Moderate Innovator“, která znamená relativní inovační výkonnost na úrovni 50-90 % průměru EU-27.

Na následující stránce je v tabulce uvedeno porovnání vybraných parametrů vztahujících se k inovačním voucherům dle jednotlivých zemí/regionů.

Porovnání vybraných parametrů vztahujících se k inovačním voucherům dle jednotlivých zemí (regionů)

Země (region)	Hodnota voucheru	Míra podpory	Druh žadatele	Sídlo žadatele	Druh poskytovatele	Sídlo poskytovatele
Velká Británie	5 000 £	100 %	mikro, malé a střední podniky nebo start-upy	Velká Británie	VŠ, výzkumné organizace, catapult centres (podnikatelské akcelerátory), konzultantské firmy zaměřené na techniku, design a duševní vlastnictví	Velká Británie
Bavorsko (Německo), inovační voucher 1	7 500 €	50 %	malé podniky, řemeslné provozovny, nebo svobodná povolání	Bavorsko	VŠ, výzkumné organizace, soukromé instituce nabízející srovnatelné služby výzkumu a vývoje	Německo i zahraničí
Bavorsko (Německo), inovační voucher 2	15 000 €	50 %	malé podniky, řemeslné provozovny, nebo svobodná povolání	Bavorsko	VŠ, výzkumné organizace, soukromé instituce nabízející srovnatelné služby výzkumu a vývoje	Německo i zahraničí
Bádensko-Württembersko (Německo), inovační voucher A	2 500 €	80 %	malé a střední podniky, svobodná povolání, nebo OSVČ	Bádensko-Württembersko	VŠ, výzkumné organizace, soukromí poskytovatelé znalostí poskytující služby v oblasti vývoje nebo mají výzkum jako hlavní předmět podnikání a zabývají se aplikovaným výzkumem	Německo i zahraničí
Bádensko-Württembersko (Německo), inovační voucher B	5 000 €	50 %	malé a střední podniky, svobodná povolání, nebo OSVČ	Bádensko-Württembersko	VŠ, výzkumné organizace, soukromí poskytovatelé znalostí poskytující služby v oblasti vývoje nebo mají výzkum jako hlavní předmět podnikání a zabývají se aplikovaným výzkumem	Německo i zahraničí
Bádensko-Württembersko (Německo) Inovační voucher B Hightech	20 000 €	50 %	OSVČ a mladé podniky maximálně 5 let po založení	Bádensko-Württembersko	VŠ, výzkumné organizace, soukromí poskytovatelé znalostí poskytující služby v oblasti vývoje nebo mají výzkum jako hlavní předmět podnikání a zabývají se aplikovaným výzkumem	Německo i zahraničí
Bádensko-Württembersko (Německo) Inovační voucher C (Kreativní voucher)	5 000 €	50 %	mikropodniky a svobodná povolání z oblasti kulturní a kreativní ekonomiky	Bádensko-Württembersko	(nezjištěno)	Německo i zahraničí
Rakousko Inovační voucher 5 000	5 000 €	100 %	start-upy, malé a střední podniky mající méně než 250 zaměstnanců	Rakousko	VŠ, výzkumné organizace	Rakousko a někteří poskytovatelé z Německa (existuje pevně daný seznam)
Rakousko Inovační voucher 10 000	10 000 €	80 %	start-upy, malé a střední podniky mající méně než 250 zaměstnanců	Rakousko	VŠ, výzkumné organizace	Rakousko a někteří poskytovatelé z Německa (existuje pevně daný seznam)

Země (region)	Hodnota voucheru	Míra podpory	Druh žadatele	Sídlo žadatele	Druh poskytovatele	Sídlo poskytovatele
Slovensko	5 000 €	100 %	fyzické nebo právnické osoby podle § 2 odst. 2 slovenského obchodního zákoníku	Slovensko	VŠ, ústavy Slovenské akademie věd, právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku, které za období posledních 3 let prokazatelně řešily nejméně 3 výzkumně-vývojové projekty	Slovensko
Slovensko, inovační voucher pro podniky nad 250 zaměstnanců	10 000 €	45 %	právnické osoby podle § 2 odst. 2 slovenského obchodního zákoníku	Slovensko	VŠ, ústavy Slovenské akademie věd, právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku, které za období posledních 3 let prokazatelně řešily nejméně 3 výzkumně-vývojové projekty	Slovensko

Zdroj: webové stránky jednotlivých poskytovatelů dotace nebo vykonavatelů, upraveno IPR Praha